

УДК 8.80.801.8

DOI <https://doi.org/10.32782/apv/2023.1.14>

Тетяна СУКАЛЕНКО

доктор філологічних наук, професор, професор кафедри мовної підготовки та соціальних комунікацій, Державний податковий університет, вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, Київська область, Україна, 08200

ORCID: 0000-0002-5107-9914

Світлана ШПЕТНА

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов за професійним спрямування, ДЗ «Луганський національний університет імена Тараса Шевченка», вул. Ковалю, 3, м. Полтава, Україна, 36000

ORCID: 0000-0002-2230-4748

Бібліографічний опис статті: Сукаленко, Т., Шпетна, С. (2023). Функціонування військового дискурсу в сучасному комунікативному просторі. *Acta Paedagogica Volyniensis*, 1, 96–102, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2023.1.14>

ФУНКЦІОНУВАННЯ ВІЙСЬКОВОГО ДИСКУРСУ В СУЧАСНОМУ КОМУНІКАТИВНОМУ ПРОСТОРІ

У статті уточнені поняття «дискурс», «мовний дискурс», «військовий дискурс». Останній є специфічним типом мовленнєвої діяльності в сучасному комунікативному просторі. Здійснений огляд праць українських науковців з проблем, пов'язаних з функціонуванням військового дискурсу, наповненням концепту «війна» різними образами, які утворюють своєрідну концептосферу. Визначені характерні тематичні групи й підгрупи військового дискурсу та встановлені особливості використання військової лексики у комунікації як військовослужбовців, так і цивільного населення. Доведено, що організація військового дискурсу має свої особливості, які позначені високим рівнем формальності та точності, що вимагає від співрозмовника дотримання певних правил у використанні мовних засобів. Такий підхід дозволив виокремити формальний і неформальний військовий дискурси, які є спеціальним мовленнєвим кодом, що використовується військовими установами та фахівцями для спілкування між собою, передачі команд і інформації в структурованому та професійному форматі.

Виокремлені принципи побудови військового дискурсу, які залежать від контексту його використання. Зазначено, що військовий і воєнний дискурс є синонімічними поняттями, кожне з яких виконує свої функції. Увагу сфокусовано на використанні у військовому комунікативному просторі специфічних термінів, жаргонізмів, афоризмів, кодових слів, сленгу, мемів тощо. Розкрито можливості поповнення словникового запасу військовою лексикою завдяки появі неологізмів, наведено приклади їхнього вживання в процесі комунікації. Схарактеризовані особливості збагачення лексики військового дискурсу з початком війни росії в Україні.

Ключові слова: дискурс, військовий дискурс, організація військового дискурсу, військова лексика, неологізми, жаргонізми, мемі.

Tetiana SUKALENKO

Doctor of Philological Sciences, Professor, Professor at the Department of Language Training and Social Communications, State Tax University, Universytetska str., 31, Irpin, Ukraine, 08200

ORCID: 0000-0002-5107-9914

Svitlana SHPETNA

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor at the Department of Foreign Languages, Professional Orientation, Luhansk Taras Shevchenko National University of Ukraine, Kovalya str., 3, Poltava, Ukraine, 36000

ORCID: 0000-0002-2230-4748

To cite this article: Sukalenko, T., Shpetna, S. (2023). Funktsiiuvannia viiskovoho dyskursu v suchasnomu komunikativnomu prostori [The functioning of military discourse in the modern communicative space]. *Acta Paedagogica Volynienses*, 1, 96–102, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2023.1.14>

FUNCTIONING OF MILITARY DISCOURSE IN THE MODERN COMMUNICATIVE SPACE

The article specifies the concepts of «discourse», «language discourse», «military discourse». What is a specific type of speech activity in the modern communicative space? A review of the works of Ukrainian scientists on problems related to the functioning of the military discourse, filling the concept of «war» with various images that form a kind of conceptual sphere was carried out.

Characteristic specific thematic groups and subgroups of military discourse are defined and features of the use of military vocabulary in the communication of both military personnel and the civilian population are established. It has been proven that the organization of military discourse has its own characteristics, which are characterized by a high level of formality and precision, which requires the interlocutor to follow certain rules of using linguistic means. This approach made it possible to separate formal and informal military discourses, which are a special speech code used by military institutions and professionals to communicate with each other; transmitting commands and information in a structured and professional format.

The possibilities of replenishing the vocabulary of military vocabulary thanks to the appearance of neologisms are revealed, and examples of their use in the process of communication are given. Characterized features of the enrichment of the vocabulary of military discourse with the beginning of Russia's war in Ukraine.

Key words: *discourse, military discourse, organization of military discourse, military vocabulary, neologisms, jargonisms, memes.*

Актуальність проблеми. Дослідження військового дискурсу є важливим і актуальним завданням у сучасному світі. З одного боку, воєнні конфлікти продовжують відбуватися в різних частинах нашої земної кулі, і дослідження дискурсу, який використовується військовими лідерами, може допомогти зрозуміти мотивації та стратегії цих дій. Власне тому військова лексика стає невід'ємним компонентом, входячи в обіг конкретних комунікативно-прагматичних ситуацій сьогодення нашої країни, отримуючи, на думку В. Балабіна, «специфічну комунікативно-функціональну спрямованість на перетині двох функціональних стилів мови – офіційно-ділового й науково-технічного» (Балабін, 2002: 14). З іншого боку, військовий дискурс впливає на широку громадськість та формує уявлення про війну, безпеку та національну ідентичність, тобто екстраполюється на дискурс суспільно-політичний. Він також може мати вплив на прийняття рішень щодо військової діяльності та бюджетування військових витрат, а також допомогти виявити різні тенденції та зміни військової політики та стратегії національних урядів.

Окрім того, дослідження військового дискурсу може мати практичне значення для розробки більш ефективної комунікації між військовими та цивільними лідерами та населенням, що допоможе зменшити ризики кон-

фліктів і підвищити ефективність міжнародної співпраці та безпеки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми військового дискурсу були предметом дослідження низки науковців у різних дисциплінах, у тому числі політології, соціології, психології та ін. У контексті мовної парадигми дослідження військового дискурсу зосереджуються на різних аспектах, включаючи стратегії комунікації, мовленнєві шаблони, підходи до пропаганди, використання мовленнєвої та етичної маніпуляції тощо. Наукові розвідки А. Башук розкривають особливості реалізації військово-патріотичного дискурсу. В. Ткаченко дослідила мілітарний дискурс Юліяна Мовчана, окреслила смислові домінанти, вивчила формальні та змістові складники творів, специфіку характеротворення, з'ясувала роль і значення найменувань, образів-символів у текстовій організації. Дослідженням лінгвальних і соціолінгвальних параметрів англійськомовної інноваційної лексики та фразеології військової сфери присвячені дослідження В. Погонєць. О. Калиняк виокремила особливості військового дискурсу в уявленнях жителів Львова про сучасні громадські організації. Г. Яворська розглянула два асиметричні модуси існування гібридної війни – фізичний та дискурсивний. О. Гуржій, Р. Пилявець вивчили проблемні питання сучасної української воєнної термінології. В. Балабін

проаналізував функціонально-стилістичні, лексико-семантичні та структурно-морфологічні особливості американських військових сленгів. М. Зайцева визначила особливості перекладу термінів у текстах на військову тематику.

Мета нашого дослідження – уточнити зміст понять «дикурс», «мовний дискурс», «військовий дискурс» у сучасному комунікативному просторі, розкрити особливості лінгвоментальної презентації картини світу військовою лексикою.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дискурс як складний феномен вивчається багатьма науками, зокрема філософією, психологією, етнографією, літературознавством, лінгвістикою тощо. На позначення О. Селіванової дискурс спрямований на «...всебічний опис і характеристику мовленнєвого спілкування людей у специфічних і стандартних комунікативних ситуаціях з урахуванням соціальних, культурних, когнітивних, психологічних, етнічних й інших чинників» (Селіванова, 2011: 625). У словнику термінів міжкультурної комунікації Ф. Бацевич подає таке визначення: «Дискурс – тип комунікативної діяльності, інтерактивне явище, мовленнєвий потік, що має різні форми вияву (усну, писемну, паралінгвальну), відбувається в межах конкретного каналу спілкування; синтез когнітивних, мовних і позамовних (соціальних, психічних, психологічних тощо) чинників, які визначаються конкретним колом «форм життя», залежних від тематики спілкування, має своїм результатом формування різноманітних мовленнєвих жанрів» (Бацевич, 2007: 154).

Військовий дискурс – це специфічний тип мовленнєвої діяльності, пов'язаний із військовими справами та збройними конфліктами й характеризується використанням спеціальної лексики, термінології, фразеології, а також певних стилістичних прийомів та мовних засобів, що мають свою власну мовну парадигму. В. Погонєць визначає військовий дискурс як «соціально-професійний дискурс про військову діяльність та війну як в традиційній, так і в сучасній її формах» (Погонєць, 2019: 46-47). Суголосним цьому є твердження І. Стадник щодо воєнної ситуації, «яка, в першу чергу, вербалізується у військовому дискурсі, сприймається як свого роду “діалог” з іншими людьми та культурами, здатний відобразити

мовні, культурологічні, соціальні, економічні, політичні, етнічні, національні та інші ментальні поля картини світу певної лінгвокультурної групи» (Стадник, 2016: 65). Військова царина є тим ядром, яке поєднує повсякденні уявлення про війну у свідомості як пересічної людини, так і професійного військового. Власне тому І. Стадник робить спробу визначити ступінь семантичної рівнозначності або протилежності дефініцій «військовий» і «воєнний» у дискурсах. Дослідниця акцентує увагу на тому, що “воєнний” дискурс – більш широке поняття, оскільки воно стосується всього спектру комунікативних подій – і простору війн, і простору війська» (Стадник, 2016: 64). Реалізація такого виду дискурсу відбувається через тексти воєнно-художньої літератури, воєнної публіцистики, воєнно-політичних, науково-технічних матеріалів, тематично об'єднаних воєнними подіями, які насичені суб'єктивно-емоційним ставленням наратора до подій, явищ, образів тощо.

Ми дотримуємось думки, що «військовий дискурс» можна вважати більш широким поняттям. Воно містить будь-який дискурс, що стосується військових питань, до якого залучені дипломатичний, політичний, економічний, науковий та інші аспекти військової діяльності. З іншого боку, «воєнний дискурс» можна вважати більш специфічним поняттям, яке стосується саме мовленнєвих практик, пов'язаних зі здійсненням військових операцій. Воєнний дискурс може включати в себе такі аспекти, як стратегії та тактики, комунікаційні протоколи, інформаційні війни та інше.

У цілому військовий дискурс представляє лінгвоментальну образну картину світу, яка містить слова, терміни, вирази, символи, асоціації та емоції, пов'язані зі зброєю, бойовими діями, стратегією та тактикою війни, вояками, жертвами війни, пам'ятками війн, військовою технікою та іншими аспектами військового життя, та функціонує за допомогою ментальних одиниць (бойова підготовка, тактика, стратегія, зброя, бойова операція, взаємодія, координація, супротивник, розвідка, захист, наступ та інші). У сучасному світі ці образи пов'язані з технологічною війною, кібератаками та глобальними конфліктами та існують «в індивідуальній чи колективній свідомості військової сфери життя мовного співтовариства» (Стадник, 2016: 65).

Слово «війна» може мати різні значення залежно від контексту його вживання. У військовому дискурсі «війна» належить до динамічних, змінних концептів, оскільки в різні історичні періоди цей концепт мав різне наповнення й різні засоби мовно-стилістичної об'єктивації. Цей концепт представлено як комплексне утворення, до складу якого входять компонент-концепти. Характеризуючи специфіку концепту «війна», низка дослідників зараховує його до особливих гіперконцептів, що створює концептосферу, до якої входять поняття «армія», «зброя», «військова стратегія», «тактика», «оперативне планування», «бойові дії», «військові технології», «перемога» та ін. Оскільки війна має серйозні наслідки для населення та військових, вона часто є об'єктом дискусії у міжнародній політиці, дипломатії та міжнародному праві. У такому контексті поняття «війна» може використовуватися для позначення правових, моральних та етичних аспектів збройного конфлікту, наприклад, таких як право на самооборону, військові злочини, гуманітарне право, права військовополонених та миротворча діяльність. У загальному сенсі концепт «війна» відображає складність інтернаціональних відносин та взаємодії між державами та іншими акторами в сучасному світі.

Частотним є включення в семантику концепту «війна» варіативних концептів, що позначають різні грані трагічного: «покоління», «мертві», «доля», «кров», «поранений», «зброя» тощо. Таке наповнення варіативних концептів зумовлено особливостями індивідуально-авторського світосприйняття, що є характеристикою художнього концепту.

З концептом «війна» взаємодіє і концепт «Батьківщина», що актуалізує такі ознаки, як «захист» і «мала батьківщина». Частково концепт «війна» представлено лексемами «розлука», «прощання», «повернення», «бій», «подвиг», «поранення», «смерть», «втрата близької людини», «очікування з війни» тощо. Це дозволяє виявити насамперед емоційний складник концепту. Як бачимо, особливості актуалізації тих чи тих ознак, які перебувають у периферійній зоні концепту «війна», багато в чому залежать від типу дискурсу, у якому вербалізується концепт.

Характерні певні тематичні групи та підгрупи для сучасного військового дискурсу:

I. Міжособистісні відносини: 1) повсякденні взаємини між військовослужбовцями; 2) взаємини між військовослужбовцями залежно від звання, посади, виду збройних сил, роду військ; 3) ставлення до військовослужбовців та цивільного населення інших держав.

II. Діяльність військовослужбовців: 1) повсякденна діяльність, побут військовослужбовців; 2) діяльність під час бойових дій та навчань; 3) звільнення та вільний час.

III. Військовослужбовець і навколишній світ: 1) їжа; 2) одяг та обмундирування; 3) озброєння та бойова техніка; 4) стан здоров'я, частини людського тіла; 5) настрій, психічний стан.

Відтак матеріалом дослідження військового дискурсу можуть бути офіційні заяви військових чиновників, командування та політиків щодо різноманітних питань, таких як безпека, оборона, миротворчі операції, військова доктрина, стратегія та тактика, озброєння та бойові дії. Військовий дискурс також може включати розмови між військовими особами, такі як військові накази, команди та інструкції, а також розмови про плани бойових дій та інші аспекти військової діяльності, дискурс засобів масової інформації щодо висвітлення військових подій. Отже, військовий дискурс є «комунікативною підсистемою мовлення в сукупності з позамовними – прагматичними, соціокультурними, психологічними та іншими чинниками» (Погонєць, 2019: 68).

Організація військового дискурсу має свої особливості, які відрізняють його від інших типів дискурсу. По-перше, це чітка ієрархія: військовий дискурс ґрунтується на ієрархічній структурі командування, де військові чинники мають визначені ролі та обов'язки. Кожен рівень командування має свої та відповідні технічні терміни, які використовуються для передачі важливої інформації. Це означає, що військовий дискурс має бути точним та чітким, оскільки від цього залежить безпека та життя людей. Військові терміни та скорочення є однозначними, щоб уникнути будь-яких непорозумінь і характеризуються стриманістю та відсутністю емоційної виразності. Така структурованість та чіткість спостерігається в процесі комунікації учасників військового дискурсу і презентується військовою документацією, наказами, розпорядженнями тощо.

Характерною ознакою військового дискурсу є його конфіденційність. Наявна

секретна інформація вимагає використання спеціальних термінів та кодових слів. Це означає, що мовні засоби у військовому дискурсі використовуються для передачі різноманітної інформації, включаючи інструкції, команди, повідомлення про стан справ, аналіз ситуації, оцінку загроз, співпрацю зі збройними силами інших країн тощо.

Принципи побудови військового дискурсу можуть відрізнятися залежно від контексту, у якому він використовується. Військовий дискурс повинен бути максимально точним та зрозумілим, щоб уникнути непорозуміння та помилок у виконанні завдань; спрямованим на розгляд конкретних проблем та ситуацій, на досягнення стратегічних цілей, щоб забезпечити ефективність взаємодії між військовими підрозділами та установами. Але водночас військовий дискурс повинен бути обмежений захистом державних та військових таємниць, а також повинен дотримуватися норм міжнародного права.

Військовий дискурс має свої особливості в мовленні. Військова лексика є складником військової культури та впливає на багато сфер життя, зокрема на розуміння її впливу на мову та культуру в цілому, впливу війни на людське життя, вивчення специфіки військового дискурсу та комунікації.

Здебільшого мовні засоби включають технічну вузькоспеціальну та міжгалузеву термінологію, яка на позначення В. Погонєць презентує формальний військовий дискурс. Технічна термінологія у військовому дискурсі описує різні збройні системи, обладнання, техніку та технології. Наприклад, термін «інтерком» описує систему зв'язку внутрішньої комунікації в танку або бойовій машині піхоти.

Для неформального військового дискурсу, який містить безпосередньо неформальне спілкування у військовому середовищі та за його межами, характерні скорочення, аббревіатури, які використовують для опису процесів, обладнання та взаємодії між військовими, спрощують та прискорюють спілкування, дозволяють ефективно та швидко комунікувати у військовому середовищі, зокрема під час бойових дій. Для прикладу у військовому дискурсі частотними є: *АГС* – «автоматичний гранатомет»; *прицільний прилад* – «оптика»; *автоматична гвинтівка* – «калаш»; *граната* – «фугас»; *важка*

зброя – «міномет»; *радіо* – «приймач»; *дальномір* – «лазер»; *броньована машина* – «броньовик»; *спеціальні військові операції* – «спецназ»; *солдат, який діє самотійно* – «штурмовик».

Кодові слова використовують для передавання конфіденційної інформації та відправлення секретних повідомлень. Наприклад, слово «зелений» може використовуватись для позначення ворожих сил. Фразеологічні вирази та жаргонні терміни застосовують для передачі специфічного смислу та контексту. Наприклад, військовий жаргон може містити такі поняття, як «маршрутка» (транспортний засіб, який перевозить військовослужбовців), сьогоденний термін чеський «вампір-кровосіс» – РСЗУ. Ці слова можуть бути незрозумілими для непрофесійних співрозмовників, тому їх використання рекомендується у військових контекстах.

Характерні для військовослужбовців слова й раніше проникали у «громадянську мову», але особливо активно – в моменти загострення конфліктів. Так було у 2014 році, коли з'явилися «сепари», «ватники» та «кіборги», так сталося й після 24 лютого 2022 року. У повсякденній комунікації як військових, так і цивільного населення вже закріпились певні терміни, аббревіатури, жаргонізми, сленгізми тощо, які відображають усі сфери життя військовослужбовців та їхній особистий досвід служби в армії.

За минулий 2022 рік у мові закріпилась низка термінів, у тому числі тих, які з'явилися ще з часів радянсько-афганської війни. Наприклад, числівники «200» і «300» означають загиблих і поранених, як і слова «двохсотий» і «трьохсотий». Відповідно, дієслова «задвохсотити» та «затрьохсотити» означають ліквідувати або поранити. Більшості аудиторії відомі значення таких жаргонізмів, як: *чорний тюльпан* (АН-12, що вивозив з території Афганістану військових, які загинули); *беха* (БМП); *шайтан-труба* (вогнемет); *цинка* (коробка патронів, а також цинкова труна); *таблетка, буханка* (санітарний автомобіль); *веселий* (МІГ-21) та інші. Примітно, що стосовно російських військових також використовують зневажливі терміни «п'ятисотий» (відмовник або дезертир) та «аватар» (той, хто зловживає алкоголем).

На сучасному етапі війни росії проти України у військовому дискурсі з'являються нові слова – неологізми – лексичні одиниці, що виникли для позначення нових видів озброєння,

тактичних і стратегічних дій, конкретизації, персоніфікації образу противника, ставлення українців до загарбників. Такі новотвори зумовили виникнення великої кількості сленгізмів, жаргонізмів і цей процес продовжується. Військовий словник поповнили такі слова: *арта* – артилерія, артилеристи; *бандеромобіль* – авто для ЗСУ, яке доопрацювали волонтери й передали ЗСУ; *байрактарити, енлоїти, джавелінити, стингерити* та *хаймарсити* – знищувати супротивника залежно від озброєння; *диско-тека* – бойові дії; *зеленка* – кущі, чагарники, лісиста місцевість; *стрічка* – колона військової техніки; *мамкувати* – не виконувати простих дій для збереження життя; *мінус* – снаряди, які запускають у напрямку противника; *звідси мінусувати* – ліквідувати ворога; *мопед* – іранський дрон-камікадзе; *приліт, прихід* та *смс-ка* – попадання ворожої ракети чи снаряда; *привид Києва* – збірний образ українських пілотів; *пташка* – безпілотний літальний апарат та ін. Отож, нові словотворчі моделі військового дискурсу характеризуються певною схожістю, але водночас вирізняються різноманітністю.

Збільшується частотність вживання таких неологізмів для позначення росіян: «русняві», «рашисти», «чмоні». Останнє слово використовують як засіб висміювання екіпірування противника і для нівелювання іміджу солдата «другої армії світу». А неологізм «чмобік» підкреслює погану підготовку мобілізованих росіян. Росію часто називають «мордором» або «оркостаном», а ворожу армію – «орками», як ототожнення із вигаданою расою варварів. Життя цьому терміну дав всесвітньо відомий твір «Володар пернів» англійського письменника Дж. Р.Р. Толкіна.

Кількісному зростанню військових неологізмів завдячуємо російській пропаганді. Зокрема, висловлювання «негативне спливання», «негативне зростання» означають втрати, які росія намагається приховати або подати як перемогу. Часто використовуються такі неологізми: *аналогонет* (*аналогів немає*) – нібито унікальна розробка, яка насправді не працює; *адіннарот* (один народ) – глузування з російського нарративу, що виправдовує знищення України як держави; *бавовна* – вибух на підконтрольній росіянам території. Термін пов'язаний із використанням слова «хлопок» у російських ЗМІ; *бавовнято* – міфічне звірятко, яке влаштує

бавовну на базах, складах та інших об'єктах противника; *база і базувати* – позитивна оцінка чогось, антиросійська заява; *затридні* – нерелев'антні обіцянки, плани росіян щодо перемоги у запланований термін; *рашка, расея, кацапія* – зневажлива назва рф.

Окремою групою варто виокремити військові неологізми, які пов'язані з політикою та окремими конкретними постатями. Так ідеологічні засади та дії політичного режиму росії прийнято називати «рашизмом», бо політика Москви є спадкоємицею всіх періодів російської історії великодержавного шовінізму і є одним із сучасних різновидів фашизму. Іронічний вираз «руззкий світ» став популярним у відповідь на поширений нарратив, призначений для виправдання нападу на Україну. А поєднання прізвищ «Путін» та «Гітлер» у неологізмі «Путлер» показує ставлення українців до російського диктатора. Дотепність нашого народу та швидка реакція на політичні події, пов'язані з війною в Україні, сприяли появі таких мемів: «макронити» (від Еммануеля Макрона) – демонструвати стурбований вигляд, але нічого не робити насправді, інше значення – безглузда телефонна розмова; «валяти шольца» (похідне від Олафа Шольца) – постійно обіцяти, але реально нічим не допомагати; «шойгунити» (від Сергія Шойгу) – запевняти в тому, що все нібито йде за планом; «кадирити» (від Рамзан Кадіров) – видавати бажане за дійсне; з Олексієм Арестовичем пов'язаний неологізм «Арестовити» – заспокоювати, «Арестович проти ночі» («Релаксович») – говорити в манері, яка знімає тривогу. Від нього також пішов мем «2-3 тижні», який застосовується, щоб наголосити на край сумнівному прогнозі.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Військовий дискурс, як частина мовного дискурсу, може змінюватись залежно від різних чинників, таких як, до прикладу, політична ситуація в країні, міжнародні відносини, конфлікти та війни, а також рівня зацікавленості населення військовими питаннями. Військовий дискурс є важливим для будь-якої країни, оскільки військові питання можуть мати значний вплив на національну безпеку, економіку та соціальну стабільність країни. Ознаки військового дискурсу в мовленні можуть включати в себе специфічну лексику, фразеологію, терміни та вирази, які використовуються в кон-

тексті військових дій та військової техніки, акроніми та скорочення, меми, специфічну граматику тощо.

Війна росії з Україною вплинула на становлення військового дискурсу, що підтверджує факт наявності неологізмів, сленгу, жаргонізму, використання аббревіатур в активному словнику

сучасних військовослужбовців і цивільних громадян. Поява військових неологізмів свідчить як про багатство української мови, так і про інтелектуальну дотепність українців, котрі в умовах війни намагаються тримати високий бойовий дух. А складником майбутньої перемоги є влучне слово, яке здатне наблизити перемогу і мир.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Балабін В. В. Сучасний американський військовий сленг як проблема перекладу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец.: 10.02.16 «Перекладознавство». Київ. 2002. 24 с.
2. Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2011. 844 с.
3. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ : Довіра. 2007. 205 с.
4. Погонєць В. В. Поповнення військової лексики та фразеології англійської мови: лінгвальний та соціолінгвальний параметри : дис. ... канд. філ. наук : спец. 10.02.04 «Германські мови (Філологічні науки)». Запоріжжя, 2019. 224 с.
5. Стадник І. О. Лінгвістична відповідність понять «воєнний» дискурс vs «військовий» дискурс. *Science and Education a New Dimension*. Philology. 2016. IV(22). Issue: 99. P. 63–66.

REFERENCES:

1. Balabin, V. V. (2002). Suchasnyi amerykanskyi viiskovyi slenkh yak problema perekladu [Contemporary American military slang as a translation problem] : avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. filol. nauk : spets.: 10.02.16 "Perekladoznavstvo". Kyiv. 24 s. [In Ukrainian].
2. Selivanova, O.O. (2011). Lnhvistychna entsyklopediia [Linguistic encyclopedia]. Poltava : Dovkillia-K, 844 s. [In Ukrainian].
3. Batsevych, F. S. (2007). Slovnyk terminiv mizhkulturnoi komunikatsii [Dictionary of terms of intercultural communication]. Kyiv : Dovira. 205 s. [In Ukrainian].
4. Pohonets, V. V. (2019). Popovnennia viiskovoi leksyky ta frazeolohii anhliiskoi movy: lnhvalnyi ta sotsiolnhvalnyi parametry [Replenishment of military vocabulary and phraseology of the English language: linguistic and sociolinguistic parameters] : dys. ... kand. fil. nauk : spets. 10.02.04 «Hermanski movy (Filolohichni nauky)». Zaporizhzhia, 224 s. [In Ukrainian].
5. Stadnik, I. O. (2016). Lnhvistychna vidpovidnist poniat "voiennyi" dyskurs vs "viiskovyi" dyskurs [Linguistic correspondence of the concepts "military" discourse vs "military" discourse]. *Science and Education a New Dimension*. Philology. IV(22). Issue: 99. R. 63–66. [In Ukrainian].